

ΖΗΤΩ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ?

Άρθρο δημοσιευμένο στη gazette de sped 15 Ιανουαρίου 2000

ΚΑΘΟΛΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΛΟΥΒΑΙΝ

Ξερούμε ότι το κέρδος παίζει έναν κυρίαρχο ρολό στο καπιταλιστικό σύστημα, θεωρείται σαν σκοπός που επιδιώκουν οι επιχειρήσεις και τα χρηματιστηριακά γκρουπ. Οφείλουμε να το θεωρήσουμε στην απαραίτητη συνθήκη της επιβίωσης και της ανάπτυξης τους. Ο περιορισμός του κέρδους οδηγεί σ έναν άλλο περιορισμό, για να διατηρηθεί και ν αναπτυχθεί κάθε επιχείρηση πρέπει να είναι ανταγωνιστική σε σχέση με τους εθνικούς και διεθνείς ανταγωνιστές της

Αυτή η ταυτοχρονή απαιτηση κέρδους και ανταγωνιστικότητας ωθεί αυθόρμητα τις επιχειρήσεις σ ένα διπλό προσανατολισμό, απ τη μια επιχειρούν να ελατώσουν το κόστος παραγωγής με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και την μείωση των μισθών, απ τη άλλη ασκούν πίεση στο κράτος ώστε να αυτό να δρά προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ήλαδη την μείωση του κόστους των μισθών και την αύξηση των κερδών(μέσω κανονών μετριασμού του κόστους των μισθών, περιστολής των κοινωνικών επιβαρύνσεων και των φόρων στην κοινωνία

Το καπιταλιστικό σύστημα βασισμένο στο κέρδος και τον ανταγωνισμό εμφανίζει δύο αυθόρμητες τάσεις, από τη μια την εισαγωγή της τεχνολογικής προόδου μαζί με τα κέρδη παραγωγικότητας που προκύπτουν απ αυτή, από την άλλη με την υιοθέτηση νεοφιλελευθέρων πρακτικών και οικονομικών πολιτικών που επιδιώκουν την περιστολή των μισθών, την περιστολή των δαπανών της κοινωνικής ασφάλισης και την περιστολή των δαπανών του δημοσίου.

Για να περιορίσουμε αυτή την αυθόρμητη τάση είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας ευνοϊκός συσχετισμός δυναμικών για τους εργαζομένους. Αυτός ο ευνοϊκός συσχετισμός υπήρχε στην περίοδο 45-70, τουλάχιστον στις χώρες του κέντρου, όπου υπήρχε αύξηση μισθών, διευρύνση της κοινωνικής ασφάλισης και αύξηση των δημοσίων δαπανών

Σ ένα πλαίσιο αυξουσας παραγωγικότητας, οι επιχειρήσεις είχαν υψηλά κέρδη και διευρυμένες διεξόδους των προϊόντων τους, η κατάσταση αυτή ευνοούσε την επανεπένδυση των κερδών την μεγένθυση της παραγωγής και την διευρύνση της απασχόλησης.

Μετα την δεκαετία 80 σ όλες τις χώρες ο συσχετισμός δυναμής δεν ήταν ευνοϊκός για τους εργαζομένους και η αυθόρμητη τάση του καπιταλισμού καταφερε να επανακαμψεί με βάση τις απαιτήσεις για ανταγωνιστικότητα και αποδοτικότητα. Οι επιχειρήσεις και οι κυβερνήσεις κάθε χώρας περιστέλουν τους μισθούς και την απασχόληση , τις δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης καθώς και τις δημοσίες δαπάνες. Αλλά μπαινουμε σ ένα φαυλό κύκλο γενικευμένο, οι περιοριστικές πολιτικές σε μια χώρα προκαλούν αναλογές πολιτικές- ενδεχομένως πιο περιοριστικές σε άλλες χώρες.

Αυτές οι πολιτικές είναι μεν ορθολογικές σε μικροοικονομικό επίπεδο- κάθε χώρα θέλει να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της για τις επιχειρήσεις που μπορούν να επιβιώσουν και

ν αναπτυχθούν-Αλλά οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές καταλήγουν σ ένα μακροοικονομικό αποτέλεσμα απολύτα αντίθετο από τον επιδιωκόμενο στόχο, η γενικευμένη μείωση των μισθών και της απασχόλησης οδηγεί σε μια μείωση της ολικής ζήτησης και στη μείωση της ολικής της παραγωγής, της απασχόλησης και της καταναλώσης .

Εξ αιτίας της περιστολής της καταναλώσης, οι επιχειρήσεις επανεπενδύουν μόνο ένα μικρό τμήμα των κερδών στην αύξηση της παραγωγής.. το μεγαλύτερο μέρος του κέρδους επενδύεται μαζικά σε επενδύσεις χαρτοφυλακίου από τη δεκαετία 80 και μετά.

Σ ένα πλαίσιο αυστηρά οικονομικό, κανοντας αφαιρέση του μεγάλου δημοκρατικού ελλείματος που ωθεί στον πολλαπλασιασμό των κοινωνικών δραμάτων, η διαίωξη των νεοφιλελεύθερων πολιτικών ενισχύει το διαζυγίο ανάμεσα στην μεγένθυση των ολικών κερδών και των ολικών διεξόδων. Αλλά αυτός ο παραλογισμός μακροοικονομικού τύπου μπορεί να ευνοεί τα συμφέροντα των επιχειρήσεων και των κυριαρχών γκρουπ-που διευρύνουν το μερίδιό τους στην αγορά σε βάρος των μικροτέρων τους αντιπάλων.

Από εδώ προκύπτει η πίεση που ασκούν τα κυρίαρχα επιχειρηματικά γκρουπ στις δημοσίες εξουσίες-εθνικές και υπερεθνικές- ώστε να συνεχίσουν τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές.

Αυτές είναι οι οικονομικές και κοινωνικές συνεπείες που προκαλεί η λογική του καπιταλιστικού συστήματος που βασιζέται στο κέρδος και τον ανταγωνισμό. Απ εδώ προέρχεται και το ολό και πιο επικαρό ερωτήμα ζήτω ο καπιταλισμός η Όχι

Η ανάπτυξη της χρηματηστηριακής φούσκας θεωρείται γενικά σαν μια αιτία της μικρής μεγένθυσης της πραγματικής οικονομίας. Οι επενδυτές ελκονται από τις ευνοϊκές προοπτικές των χρηματηστηριακών κερδών και παραμελούν συνειδητά την σφαίρα της παραγωγής που αποφέρει μικρότερα κέρδη.

Σύμφωνα με τη γνώμη μας η μεγένθυση της χρηματηστηριακής φούσκας είναι περισσότερο μια συνέπεια της αδυναμίας μεγένθυσης της πραγματικής οικονομίας που οφείλεται στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Η στενότητα των διεξόδων- λόγω της πίεσης στους μισθούς και στις δημοσίες δαπάνες- ωθούν τους επενδυτές ν αξιοποιήσουν τα κεφάλαιά τους μ άλλα μέσα, δηλαδή με διάφορες πρακτικές μεταβίβασης ιδιοκτησίας